<h2>Me?unarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru (MCPA)</h2> UNESCO-ov centar II kategorije   Me?unarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru osnovan je 2007. g. u sastavu HRZ-a, a ubrzo je, u skladu s me?unarodnim ugovorom potpisanim izme?u UNESCO-a i RH 2009. g., postao samostalna javna ustanova te dobio status UNESCO-ovog centra II kategorije. Upravljanje i financiranje centra i njegovih aktivnosti uglavnom provode RH i UNESCO. Vizija Vizija Me?unarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru je o?uvanje i promoviranje podvodne kulturne ba&#65533;tine Hrvatske, Sredozemlja i Europe. Misija Misija Me?unarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru je za&#65533;tita, prou?avanje i o?uvanje podvodne kulturne ba&#65533;tine u Republici Hrvatskoj, razvitak me?unarodne stru?no - znanstvene suradnje i obrazovanja u polju podvodne arheologije, predstavljanje i popularizacija podvodne ba&#65533;tine u &#65533;iroj javnosti te promocija UNESCO-ve Konvencije o za&#65533;titi podvodne kulturne ba&#65533;tine. <table style="width: 100%;" border="0" align="center"> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> Osnivanje Podvodna arheologija postigla je po?etkom 21.st. zna?ajan napredak u Hrvatskoj, te se provodi kvalitetan sustav rekognosciranja, istra&#65533;ivanja i za&#65533;tite podvodnih arheolo&#65533;kih nalazi&#65533;ta i nalaza. Centar za podvodnu arheologiju u Zadru je otvoren u rujnu 2007. g. u sastavu Hrvatskog restauratorskog zavoda. U sije?nju 2009. g. Centar je dobio i svoju pravnu samostalnost, a potpisan je i me?unarodni ugovor izme?u UNESCO-a i RH o njegovom djelovanju. Od tada kao Me?unarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru, pod upravom Ministarstva kulture RH i UNESCO-a razvija svoju programsku djelatnost. Pro&#65533;le, 2016. g. produ&#65533;en je me?unarodni ugovor izme?u RH i UNESCO-a na narednih 6 godina. Odluka o osnivanju Centra se zasnivala na ?injenici da je Hrvatska me?u prvim dr&#65533;avama koje su ratificirale UNESCO-ovu Konvenciju o za&#65533;titi podvodne kulturne ba&#65533;tine iz 2001. g. Iz tog je razloga UNESCO prihvatio inicijativu Hrvatske za progla&#65533;enjem Centra u Zadru kao me?unarodnog centra II. kategorije pod pokroviteljstvom UNESCO-a.
Glavna zada?a centra je provo?enje aktivnosti i obrazovanja u polju istra&#65533;ivanja, konzerviranja i restauriranja i promoviranja podvodne kulturne ba&#65533;tine, posebice na me?unarodnoj razini. Putem svojeg djelovanja, centar tako?er sna&#65533;no promovira ratifikaciju i implementaciju UNESCO Konvencije iz 2001. g. o za&#65533;titi podvodne kulturne ba&#65533;tine. Centar djeluje u skladu s principima Konvencije i njenih aneksa te pridonosi &#65533;irenju mogu?nosti u ostalim dr&#65533;avama Europe i Sredozemlja. Razvijaju?i i &#65533;ire?i najsuvremenije metode istra&#65533;ivanja u podvodnoj arheologiji, konzerviranju i restauriranju, obuci i razmjeni znanja, MCPA Zadar je postao va&#65533;no &#65533;ari&#65533;te tih aktivnosti u ovom dijelu Europe. Centar ima zna?ajnu regionalnu dimenziju s te&#65533;i&#65533;tem na zemljama srednje i jugoisto?ne Europe ali i &#65533;ire sredozemne regije. S obzirom na karakter arheolo&#65533;kih nalaza i nalazi&#65533;ta, predvi?a se i intenzivnija suradnja sa zemljama cijele Europe.
Republika Hrvatska osigurava neophodna sredstva za osnovne tro&#65533;kove Centra, dok se sredstva potrebna za provo?enje pojedinih programa osiguravaju iz razli?itih izvora, ovisno o programu ili projektu. Sredstva za me?unarodne programe i projekte osiguravaju se iz me?unarodnih izvora. <table style="width: 100%;" border="0" align="center"> <tr> <td> </td> <td> <img

src="images/stories/o_centru/icua_zadar_4.jpg" alt="icua_zadar_4" width="181" height="119" /> </td> </tr> </table> Ciljevi: <ul> sna&#65533;no promicati Konvenciju iz 2001.g. i njezinu provedbu u Europskoj uniji, jugoisto?noj Europi i u drugim dr&#65533;avama ?lanicama UNESCO-a. djelovati kao &#65533;ari&#65533;te aktivnosti i osigurati platformu za dijalog i sudjelovanje u polju podvodne arheologije unutar Europske unije, jugoistoka Europe i &#65533;irom svijeta stru?no osposobljavati stru?njake konzervatore i podvodne arheologe, na nacionalnoj i me?unarodnoj razini, prakti?no i teoretski poticanjem me?unarodne suradnje unaprijediti znanstvena istra&#65533;ivanje vezana uz nalazi&#65533;ta podvodne kulturne ba&#65533;tine, analizu nalaza i njihovo prezentiranje, konzerviranje i restauriranje predmeta izva?enih iz vode te nastojati se pridru&#65533;iti me?unarodnim naporima u tome organizirati me?unarodne konferencije, seminare i radionice te razmjenjivati znanja iz podru?ja podvodne arheologije obavje&#65533;tavati javnost o svojoj djelatnosti te educirati javnost kako bi se u &#65533;irim okvirima podigla svijest o vrijednosti i zna?aju podvodne ba&#65533;tine <table style="width: 100%;" border="0"> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> Ustroj Odjel edukacije i dokumentacije Odjel edukacije i dokumentacije uspje&#65533;no djeluje unutar centra ve? &#65533;est godina. Najve?i opseg rada je u organizaciji obrazovanja u smjeru podvodne arheologije, pa se tako svake godine u Centru odr&#65533;avaju Po?etni i Napredni te?aj podvodne arheologije po programu UNESCO/ICUA. Tako?er se odr&#65533;avaju i te?ajevi prema NAS &#65533;koli podvodne arheologije, ?iji je Centar slu&#65533;beni obrazovni partner. Ubudu?e, centar ?e provoditi i ronila?ke te?ajeve po sustavu NAUI. Za terenske ronila?ke aktivnosti centar je opskrbljen sa osam setova ronila?ke opreme, kompresorom za punjenje boca, kao i opremljenim gliserom. Za potrebe smje&#65533;taja polaznika te?ajeva, u centru postoji komforan dormitorij te velika, kompletno opremljena u?ionica za predavanja. Odjel se bavi i organizacijom razli?itih stru?nih skupova, seminara i kongresa te pojedina?nih predavanja. Studentima, ali i stru?njacima u posjeti, na usluzi je specijalizirana i moderno opremljena knji&#65533;nica s nekoliko tisu?a naslova te posebna knji&#65533;nica Von Petrikovits. Dokumentacijske djelatnosti centra koncentrirane su na izradi nove Sredi&#65533;nje digitalne baze podataka podvodne ba&#65533;tine - machu.hr ali i na kontinuiranoj skrbi o postoje?oj arhivskoj gra?i podvodne arheologije. Svi djelatnici odjela bave se istra&#65533;ivanjem i prou?avanjem podvodne ba&#65533;tine u okviru me?unarodnih projekata sa raznim institucijama te diseminacijom znanstvenih saznanja putem predavanja, objava u knjigama i drugim tiskovinama.

Odjel konzerviranja i restauriranja Odjel konzerviranja i restauriranja organizira i provodi sve vrste konzervatorsko-restauratorskih radova na pokretnim predmetima podvodne i kopnene arheolo&#65533;ke ba&#65533;tine iz svih povijesnih razdoblja, za potrebe Centra, ali jo&#65533; i vi&#65533;e za brojne druge muzeje, sveu?ili&#65533;ta ili privatne tvrtke. Konzervatorsko-restauratorske radove, u najve?oj radionici za arheolo&#65533;ke nalaze u Hrvatskoj, provodi stru?no osposobljen tim po najvi&#65533;im kriterijima konzervatorsko-restauratorske struke. Odjel raspola&#65533;e suvremeno opremljenim restauratorskim radionicama specijaliziranim za konzerviranje i restauriranje predmeta od keramike, kamena, stakla, metala, drva i drugog organskog materijala. U provo?enju konzervatorsko-restauratorskih radova uz raznolik instrumentarij za mehani?ko i ultrazvu?no ?i&#65533;?enje, koriste se i visoko kvalitetni sustavi za: desalinizaciju arheolo&#65533;kog materijala, potencijometrijsku titraciju, impregnaciju mokrog i suhog arheolo&#65533;kog drva,

elektrokemijsku obradu, vakuumsku impregnaciju poroznih materijala i kemijsko odsoljavanje željeza. Uz neposredne zahvate na kulturnom dobru, tako?er se vr?e i instrumentalna pra?enja fizikalno-kemijskih procesa, mjerenjima: saliniteta, postotka vlage u drvetu, koncentracije klorida, pH, dok se kemijske analize materijala i radiografska snimanja organiziraju u suradnji s vanjskim laboratorijima. Tijekom konzervatorsko-restauratorske obrade provodi se dokumentiranje i preliminarno istra?ivanje zate?enog stanja i uzroka propadanja, desalinizacija i stabilizacija materijala, strukturalno konsolidiranje, ?i?enje, rekonstrukcija i integracija, kao i zavr?na za?tita predmeta te izrada stru?nih elaborata i uputa za ?uvanje kulturnog dobra. Obavljeni konzervatorsko-restauratorski radovi i rezultati konzervatorskih istra?ivanja prezentiraju se u obliku raznih publikacija i na stru?nim skupovima u zemlji i inozemstvu. U suradnji s drugim srodnim i sveu?ili?nim institucijama Odjel sudjeluje u mentorskom radu, i u raznim programima edukacije iz podru?ja konzervatorsko restauratorske struke
Odjel prezentacije podvodne ba?tine Odjel prezentacije podvodne ba?tine trenutno je u osnivanju, ali ve? uspje?no organizira izlo?be u Galeriji MCPA u Zadru. Predvi?a se da u skoroj budu?nosti na sebe preuzme poslove prikupljanja, izlaganja i odr?avanja postava budu?eg Muzeja podvodne arheologije MCPA. Taj muzej podvodne kulturne ba?tine biti ?e smje?ten u prostoru biv?e crkve Sv.Nikole, prelijepom zdanju kojem uskoro slijedi opse?na gra?evinska obnova i adaptacija u prezentacijske svrhe. Odjel ?e zapo?ljavati kustose i ostalo osoblje koje ?e se baviti sakupljanjem, sre?ivanjem, ?uvanjem, za?titom, stru?nom obradom i izlaganjem muzejske gra?e. Uz to odjel ?e biti zadu?en voditi svu potrebnu muzejsku dokumentaciju o gra?i kao i ostale propisane poslove. Osim klasi?nim postavom muzejskog tipa, Odjel ?e se baviti i prezentacijom podvodne ba?tine multimedijalnim sadr?ajima kao i drugim pogodnim inovativnim na?inima. Uz muzejski postav zbirke MCPA u Sv. Nikoli, Odjel ?e se baviti i organizacijom, uspostavom i odr?avanjem podvodnih muzeja na za?ti?enim lokacijama na cijelom Jadranu. Njegovi stru?ni djelatnici ?e se tako?er baviti istra?ivanjem i prou?avanjem podvodne ba?tine u svrhu njene prezentacije i popularizacije.
Odjel za me?unarodnu suradnju i fondove Glavni cilj Odjela je razvijanje me?unarodne i regionalne kulturne suradnje, suradnje s drugim UNESCO-vim centrima i institutima u svrhu osiguranja razvoja i razmjene znanja te primjera dobre prakse me?u partnerskim institucijama.
Jedna od va?ih zada?a Odjela je promid?ba Centra na nacionalnoj, regionalnoj i me?unarodnoj razini, obavje?tavanje javnosti o aktivnostima Centra kako bi se podigla svijest o va?nosti i o?uvanju podvodne kulturne ba?tine kao sastavnog dijela kulturne ba?tine ?ovje?anstva.
Odjel promi?e UNESCO-vu Konvenciju o za?titi podvodne kulturne ba?tine iz 2001. u Europskoj uniji, JIE i ostalim dr?avama ?lanicama UNESCO-a.
Razvijanje me?unarodne suradnje vezane uz znanstvena istra?ivanja s dr?avama ?lanicama UNESCO-a te njihovo uklju?ivanje, sklapanje i provo?enje bilateralnih sporazuma, suradnja u okviru UNESCO UNITWIN mre?e, odr?avanje me?unarodnih znanstvenih konferencija, simpozija, radionica i drugih sastanaka zada?e su ovog Odjela.
Odjel ?e provoditi razne aktivnosti u cilju o?uvanja i ja?anja kulturne ba?tine i pru?anja potpore kulturnom i kreativnom sektoru EU-a te isticati sna?nu gospodarsku ulogu kulturne ba?tine.
Jednako tako Odjel obavlja i poslove vezane uz pripremu projekata te izradu potrebne dokumentacije vezano uz mogu?nost financiranja iz fondova Europske unije te ostalih fondova.
Promicanje odr?ivog razvoja u o?uvanju podvodne kulturne ba?tine dodana je vrijednost koju Centar razvija na podru?ju me?unarodne kulturne suradnje u skadu s UN-ovom Programom za odr?ivi razvoj 2030. i Ciljevima odr?ivog

razvoja.